

VERSLAG
Openbare vergadering van de gemeenteraad van Heusden
op donderdag 11 november 2021 van 17.00 uur tot 22.00 uur in het gemeentehuis

Voorzitter:	Drs. W. van Hees
Griffier:	Drs. F.E.H.M. Backerra (griffier)
Aanwezige leden:	M.B. van Esch (DMP Heusden), M.A.W. Meesters (DMP Heusden), J.J.P.M. Meijer (DMP Heusden), A.W.E. Verhoofstad-Stupers (DMP Heusden), I. van Hemert (DMP Heusden), N.J.M. Brok (DMP Heusden), C.M.M. Musters (Gemeentebelangen), C.P.P.M. van den Brandt (Gemeentebelangen), A.L.J. van Delft (Gemeentebelangen), H.E. Simsek (Gemeentebelangen), A.A.T. Bok-Geelen (Gemeentebelangen), F.A. van der Lee (Heusden Transparant), L.A.J. van der Heijden (Heusden Transparant), H.J. Kleian (Heusden Transparant), L.H.F. van der Steen (Heusden Transparant), J.M.C.J.M. van den Dungen (Heusden één), F.A.J. de Bruijn (Heusden één), A.C.A. Couwenberg (VVD), B.A.G. Lommers (VVD), C. Loch (VVD), A.W.J. van Aart (CDA), C.L.M. van Gessel-Rechters (CDA), F. ten Cate (GroenLinks), A.J. Gorter (D66), A.A. van Os (Lijst Van Os)
Wethouders:	C.A.M. van Bokhoven (DMP Heusden), T.A.H.M. Blankers (VVD), M.G.M. van der Poel (Heusden één), P.L.S. van Steen (Gemeentebelangen)
Afwezigen:	R. Heesbeen (PvdA), C.C.L.M. Joosten-Kuijs (DMP Heusden)
Insprekers:	-
Overige aanwezigen:	J. Verhoof-v.d. Griendt (notulist Notuleerservice Nederland)

1. Opening

De **voorzitter** opent de vergadering om 17.00 uur met het openingswoord en heet iedereen welkom. Er is bericht van verhindering ontvangen van mevrouw Joosten (DMP Heusden) en de heer Heesbeen (PvdA).

Het is vanavond niet mogelijk voor publiek om hier fysiek aanwezig te zijn, maar de vergadering is live te volgen. Er is een beperkte ambtelijke ondersteuning aanwezig, vanwege de fysiek beperkte ruimte en de maatregelen in het kader van Corona.

De jeugdburgemeesters Koen en Jikke komen samen met de jeugdbambassadeurs het eerste Nationale Kinderklimaatakkoord aanbieden aan de raad. **Jikke** van den Besselaar licht de maatregelen tegen klimaatverandering toe met de belangrijkste doelen. Ook zal aan de opvolgers worden gevraagd deze acties door te zetten. **Koen** Franken zegt dat is aangegeven welke afspraken kinderen belangrijk vinden voor het klimaat en deze zijn vastgelegd in het eerste Nationale Kinderklimaatakkoord. Gevraagd wordt aan de gemeenteraad de nieuwe plannen hieruit mee te nemen voor de toekomst van de (klein)kinderen.

De heer **Musters** (Gemeentebelangen) vraagt waar en hoeveel bomen men wil gaan planten. **Koen** antwoordt dat de locatie niet uitmaakt als het maar veel bomen zijn. Bij de eendenkooi in Drunen worden al bomen geplant. **Jikke** licht toe dat hierover plannen worden gemaakt met de buitendienst.

De heer **Van Aart** (CDA) is benieuwd wat men verstaat onder groen opgewekte energie.

Jikke zegt dat men vooral zonnepanelen en windmolens bedoelt en een oplaadpunt voor elektrische auto's bij lantaarnpalen. De heer **Van Aart** (CDA) vraagt waar men de windmolens wil plaatsen. **Koen** antwoordt dat men met veel omstandigheden rekening moet houden en vindt dit een lastige vraag. Aangegeven is dat kinderen iedere keer opnieuw actie moeten voeren en dit geluid laten horen met de woorden "ACTIE, ACTIE, ACTIE". Vervolgens overhandigen zij het Nationale Kinderklimaatakkoord aan de fractievoorzitters.

De jeugdbambassadeurs benadrukken dat er nog meer aandacht nodig is voor het klimaat, de opwarming van de aarde en een schone wereld voor de toekomst. Vervolgens is er applaus vanuit de raad. De **voorzitter** dankt de jeugdburgemeesters en jeugdbambassadeurs voor de mooie woorden. Voor alle raadsleden ligt er een presentje van de bibliotheek op tafel.

2. Vaststelling van de agenda

De **voorzitter** constateert dat de agenda ongewijzigd wordt vastgesteld.

3. Spreekrecht

De **voorzitter** constateert dat zich geen sprekers hebben gemeld voor het spreekrecht.

4. Trekking voor het stemmingsnummer

Eventuele hoofdelijke stemmingen in deze vergadering beginnen met de heer Van Esch.

5. Ingekomen stukken en mededelingen

De heer **Brok** (DMP Heusden) vraagt de RIB over “motie starters op de woningmarkt” te agenderen voor de eerstvolgende informatievergadering.

De **voorzitter** constateert dat de ingekomen stukken en mededelingen voor kennisgeving zijn aangenomen en dat het verzoek van DMP Heusden is genoteerd.

6. Verslag van de raadsvergadering 28 september 2021

De **voorzitter** concludeert dat het verslag van de raadsvergadering van 28 september 2021 ongewijzigd is vastgesteld.

7. Begroting 2020

De **voorzitter** licht toe dat er per fractie 7,5 minuut spreektijd is voor de algemene beschouwingen.

De heer **Van Esch** (DMP Heusden) dient samen met de VVD, Gemeentebelangen en Heusden één een motie in over Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR).

“Voorzitter,

We staan aan het einde van de periode van vier jaar. In ons verkiezingsprogramma heeft u vier jaar geleden kunnen lezen dat DMP staat voor een goed en verstandig beheer van de gemeentelijke portemonnee en niet meer wil uitgeven dan er binnenkomt. Wij hebben ons hier de afgelopen vier jaar hard voor gemaakt. Ondanks zwarte cijfers is het belangrijk op de centen te blijven letten en tegelijkertijd tempo te blijven maken. Corona heeft natuurlijk grote impact op inwoners en ondernemers. Gelukkig lijkt dit nog geen invloed te hebben op de Begroting van de gemeente. Maar voorzichtigheid blijft geboden. Tegelijkertijd is Corona geen reden om te verslappen of uit te stellen. Wat DMP betreft blijft het college aan dossiers trekken, om zoveel mogelijk goede dingen voor de gemeente Heusden te doen.

Daarnaast is er een flink aantal successen te benoemen. Ten eerste complimenten voor het feit dat de inwoners van Heusden nog steeds te maken hebben met relatief lage lastendruk en belastingen. Dit houden wij graag zo en dit komt ook nu weer tot uiting in de verlaging van de afvalstoffenheffing. Tegelijk kijken we uit naar het voorjaar van 2022, waarin we het afvalbeleidsplan tegen het licht gaan houden, want we denken dat het altijd beter kan zeker als het gaat om een betere dienstverlening naar onze inwoners toe en het voorkomen van zwerfafval.

Landgoed Steenenburg is volop in ontwikkeling en van de molensteen om onze nek zijn we verlost. Tevens hopen we binnenkort ook De Grassen verder in ontwikkeling te kunnen nemen en daarin de gewenste goedkope starters- en seniorenwoningen te gaan realiseren. Op papier is het in de woonvisie allemaal geregeld, maar in de praktijk is het blijkbaar weerbarstig.

Daarbij gaat ook onze aandacht nadrukkelijk uit naar de handjes in het gemeentehuis, die al die plannen tot realisatie moeten brengen en kijken we uit naar de evaluatie van WSR (Woonservice Regionaal). Wanneer kunnen we deze verwachten?

Op het gebied van duurzaamheid hebben we volop stappen gezet met het verduurzamen van onze eigen gebouwen, vaststellen van de zonne- en windvisie, de aanwijzing van een zonneveld in de gemeente en het vaststellen van de Regionale Energie- en Klimaatstrategie (REKS).

Op het gebied van verkeersveiligheid is een start gemaakt met het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) en zijn verschillende participatietrajecten gestart. Los daarvan hebben we krediet beschikbaar gesteld voor het nu al nemen van verkeersveiligheidsmaatregelen en kijken we uit naar het voorstel waar het college begin 2022 mee gaat komen. Duidelijk een voorbeeld van niet verslappen, maar de goede dingen blijven doen. Ook het vrijliggend fietspad tussen Elshout en Haarsteeg aan de Tuinbouwweg is weer een stap dichterbij gekomen en ook is blijvende aandacht gevraagd voor de ontsluiting van het Geerpark. Daarnaast lijken de ontwikkelingen bij De Voorste Venne met de intrek van de bibliotheek op het goede spoor te zitten. En hebben we de hockeyclubs van de gewenste watervelden kunnen voorzien en is Elshout aan de slag met een nieuwe kleedaccommodatie. Tevens bereiken ons nieuwe signalen van verenigingen met capaciteitsproblemen. Iets waar we graag in de toekomst naar willen kijken.

Op het gebied van onderwijs hebben we het Integraal Huisvestingsplan (IHP) vastgesteld. Ook daar kijken we naar uit om in het voorjaar van 2022 opnieuw over te spreken. Helaas zien we daar wel een oplopende budgetvraag door de stijging van de bouwprijzen. Als voorbeeld wil ik de upgrade van de Lambertusschool noemen. Een overschrijding van ruim € 300.000. Omdat scala zelf nog mee wil betalen zitten we met een overschrijding van € 220.000. En dit betreft een relatief klein en overzichtelijk project. Daarom zijn wij benieuwd naar waar de overschrijding zit. Zijn dat de bouwkosten of is het breder? En moeten we ons zorgen maken over wat de impact zou kunnen zijn bij grotere projecten die op de rol staan (Dromenvanger en De Bussel). Graag de reactie van het college.

Verder vraagt DMP nog aandacht voor het volgende. Allereerst twee punten die ons irriteren:

- Ten eerste de toeristenbelasting. Ook hier stelt het college voor te indexeren. Dat heeft u de jaren voor 2019 nooit eerder gedaan, maar vorig jaar wel. Voorzitter, waarom kiest de wethouder hier nu wel voor en is hij dit volgend jaar weer van plan, hebben wij vorig jaar gevraagd. We wilden immers graag als gemeente gastvrij blijven voor recreatie en toerisme. Vorig jaar werd door wethouder Blankers gesteld, dat hij onze oproep ter harte zou nemen. Indexering omdat we uitdagingen hadden. Volgend jaar (nu dus) zou hij verder kijken. Luister gerust naar de band van het begrotingsoverleg van vorig jaar (bij 3 uur). Het lijkt dat daar weinig van terecht is gekomen. Voorzitter, kan de wethouder uitleggen hoe dit zit? Als we toerisme zo belangrijk vinden, dan moeten we er wat DMP betreft geen melkkoe van maken. Of het geld moet goed terechtkomen, bij de toeristische sector.
- Ten tweede is frustrerend dat we nog steeds niets gedaan hebben met de differentiatie bij de rioolheffing. Enkele jaren geleden kregen we te horen dat er onderzoek naar gedaan zou worden. Twee jaar verder lezen we: *Om een meer duurzame omgang met water te stimuleren, wordt in de huidige waterplanperiode de praktische werkbaarheid en wenselijkheid van een gedifferentieerde rioolheffing onderzocht. Het onderzoek hiernaar is al gestart, maar uit de huidige resultaten en de complexiteit van de materie blijkt dat meer tijd nodig is om tot een goede afweging te kunnen komen.* Gaan we dit nu echt oppakken of hebben we hier geen tijd voor? Graag reactie van de wethouder.

Tenslotte willen wij komen met een motie.

Op basis van het recent door de gemeenteraad vastgesteld Integraal Beheersplan Openbare Ruimte (IBOR) is gebleken, dat er onvoldoende financiële middelen beschikbaar zijn om het onderhoudsniveau op plaatsen en onderdelen echt te verbeteren. In de raad was echter een duidelijke roep om een beter niveau. Voor een beter niveau is simpelweg meer geld nodig. Hiervoor dienen we samen met de VVD en Heusden één een motie in. We willen een duidelijke verbetering zien in onderhoud aan straatwerk van trottoirs, fietspaden, straten en groenvoorzieningen in centra en woonomgeving. Onze burgers vragen hierom en hiervoor is extra budget nodig. We willen het college oproepen om hier binnen de Begroting naar op zoek te gaan en daar in de Voorjaarsnota op terug te komen. Ik lees de motie voor.

Tot zover in 1^e termijn."

De heer **Musters** (Gemeentebelangen, mede namens Lijst Van Os) is mede-indiener van de motie over Integraal Beheer Openbare Ruimte".

"Algemene beschouwing bij Begroting 2022.

Gunstig financieel perspectief gemeente Heusden

Voorzitter, ik zit nu zo ongeveer 30 jaar in de gemeenteraad; in al die jaren heb ik nog nooit meegemaakt dat er niet alleen een sluitende meerjarenbegroting is met in alle jaarschijven een behoorlijk positief saldo, maar dat er ook nog een ongekend positief toekomstperspectief is. Met extra middelen voor jeugdzorg ad € 2,7 miljoen en een herverdeling gemeentefonds met een extra voordeel van € 2,3 miljoen in het vooruitzicht, kan de gemeente Heusden zonder financiële zorgen naar een volgende raadsperiode. Natuurlijk, de bedragen zijn nog onzeker en je moet de huid niet verkopen voor de beer geschoten is en daarom is het dan ook terecht dat het college genoemde bedragen vooralsnog niet in de Begroting ingerekend heeft, maar het schept wel de nodige verwachtingen. Overigens kan de gemeente Heusden die middelen zeer goed gebruiken, want er staan nog grote investeringen voor de deur. Denk aan de GOL-investering, maar ook scholenbouw, een sporthal in De Grassen, investeringen en onderhoud in infrastructuur, waarbij de inzet van deze extra middelen zeer welkom is. Waarbij ik zou willen pleiten voor een versterking van onze financiële positie, want de solvabiliteit van onze gemeente is nog altijd zwak en je moet er niet aan denken wat er met onze financiën gebeurt als de rente zou gaan stijgen.

Rekenkamerbrief kengetallen

Wat die financiële positie van de gemeente betreft: de Rekenkamer heeft daar een interessante Rekenkamerbrief over geschreven. Deze brief van begin juni handelt o.a. over het gebruik van kengetallen bij de analyse van jaarrekeningen en begrotingen. De Rekenkamer doet in deze brief ook enkele aanbevelingen, maar merkwaardig genoeg heeft het college nog niet op deze brief gereageerd. Onze vraag aan het college: kan het college op korte termijn alsnog met een reactie komen, zodat we deze Rekenkamerbrief alsnog kunnen bespreken in de informatievergadering en in de raad?

Ophef over gunningprocedure GOL

De afgelopen weken is er veel gesproken en geschreven over de GOL en met name over het feit dat de provincie, tegen gedane toezeggingen in, toch de gunning van het GOL-project heeft doorgezet. Daarbij worden grote woorden gebruikt als verbijsterend, verwerpelijk, immoreel en zo kan ik nog wel even doorgaan. Toegegeven, voorzitter, de procedure verdient niet de schoonheidsprijs en de communicatie rondom dit besluit had beter gemeeten en dat verwijt richten we met name richting provincie, maar ook richting stuurgroep. Toch willen wij de zaak ook enigszins relativiseren, want het gewraakte besluit moet ook in de juiste context geplaatst worden. Het besluit werd namelijk genomen op een moment dat een uitspraak van de Raad van State (RvS) op redelijk korte termijn verwacht werd. Na al zo lang wachten op die uitspraak, was er ook de wens om zo snel mogelijk met de uitvoering van het GOL-project te beginnen. Reden waarom men de aanbestedingsprocedure parallel wilde laten lopen aan de RvS-procedure. Dat het achteraf gezien allemaal veel langer duurt bij de RvS is betreurenswaardig, maar dat heeft men toen niet voorzien. Het besluit tot gunning is genomen, nogmaals niet fraai gelet op de gedane toezegging om dat niet te doen. Maar de achterliggende gedachte was, dat er geen uitvoerende onomkeerbare werkzaamheden zouden plaatsvinden zolang de RvS geen uitspraak gedaan zou hebben. En aan die toezegging is wel degelijk voldaan en daarmee zijn de belangen van de diverse bezwaarmakers dus uiteindelijk ook niet geschaad. De gevolgde procedure heeft naar onze mening ook geen extra geld gekost voor onze inwoners. Ook die stelling hoor je regelmatig, wat ons betreft niet terecht. Omdat wij ervan uitgaan dat de plannen bij de RvS overeind zullen blijven, wellicht op onderdelen met kleine aanpassingen, maar op hoofdlijnen zullen de plannen uitgevoerd gaan worden. De kostenstijgingen waarmee het project door de grote vertraging geconfronteerd wordt, zullen bij een nieuwe aanbesteding toch ook betaald moeten worden. Mogelijk zijn we dan zelfs nog duurder uit, want de vertraging loopt dan alleen maar verder op. Onze conclusie: de aanbesteding op dat moment is achteraf gezien ongelukkig, maar op zich ook wel begrijpelijk gezien de context van toen. Het besluit heeft de belangen van derden niet geschaad. En vooralsnog is er geen sprake van dat er gelden verspild zouden zijn.

Zwerfafval, dumpingen en bijplaatsingen

De lokale lasten blijven komend jaar praktisch gelijk; de stijging van de rioolheffing wordt gecompenseerd door een forse daling van de afvalstoffenheffing. Wat die afvalstoffen betreft: zorgwekkend, wat ons betreft is de toename van de hoeveelheid zwerfafval, de toename van het aantal bijplaatsingen en dumpingen. Dat onderwerp is al jaren een punt van zorg en er is in de afgelopen jaren van alles bedacht om het tij te keren. We moeten helaas constateren dat dat in ieder geval niet gelukt is. Alle activiteiten ten spijt blijft de hoeveelheid zwerfafval maar toenemen. Wij pleiten al enkele jaren voor de inzet van cameratoezicht om het probleem van de bijplaatsingen aan te pakken, maar in antwoord op onze technische vraag op dit punt schrijft u dat dan eerst alle andere middelen beproefd moeten zijn. Welnu, dat lijkt ons na al die jaren toch wel het geval. We zien ook in andere gemeenten dat inzet van cameratoezicht een effectief middel kan zijn. Wij verzoeken uw college dan ook om bij de komende evaluatie van het afvalbeleidsplan dit onderwerp nadrukkelijk mee te nemen.

Nieuwe Omgevingswet en handhaving

Momenteel wordt er hard gewerkt aan de nieuwe omgevingsvisie. Komend jaar wordt de wet per 1 juli ingevoerd, zo is nu nog de verwachting. De handhaving rondom het omgevingsbeleidsplan speelt wat ons betreft een essentiële rol. Het vertrouwen dat de burger al dan niet in de overheid heeft, is voor een belangrijk deel afhankelijk van zijn rechtvaardigheidsgevoel. De meeste mensen hebben begrip voor het feit dat er regels en wetten zijn waaraan ze zich te houden hebben. Maar als je ziet dat je buurman zich niet aan diezelfde regels houdt, dan wordt dat begrip danig op de proef gesteld. Wij denken dat de gemeente meer aandacht aan handhaving zal moeten besteden en wij zullen daar volgend jaar bij de Voorjaarsnota zeker de nodige aandacht voor vragen.

Tot slot

Voorzitter, de laatste Begroting van dit college en deze raad. We hebben de samenwerking in

de afgelopen vier jaren met zowel coalitie als oppositie als bijzonder prettig ervaren en wij denken dat we ook veel hebben kunnen bereiken voor onze inwoners. Het voert te ver om daar nu verder op in te gaan, maar wij gaan met vertrouwen de toekomst tegemoet en hopen ook in de komende vier jaren dit beleid te kunnen voortzetten.”

Tot slot, voorzitter is er nog een persoonlijke noot, omdat spreker al dertig jaar in deze raad actief is. De komende verkiezingen stopt de heer Musters en stelt zich niet meer kandidaat voor de volgende verkiezingen in maart 2022.

De **voorzitter** dankt hem voor zijn bijdrage en geeft aan dat de functie van nestor en vicevoorzitter hiermee ook vacant wordt.

De heer **Kleian** (Heusden Transparant) is mede-indiener van de drie moties die worden ingediend door het CDA.

“In deze algemene beschouwingen spreken wij over de laatste Begroting van dit college. Ook kijken wij terug op de afgelopen jaren.

Voorzitter, op pagina 5 van het raadsvoorstel wordt gesproken over het tarief voor het ledigen van afvalcontainers. Wij vroegen wat het tarief was voor het ledigen van de grote en kleine container voor PMD en GFT. Als antwoord vernemen wij wat de kosten van het ledigen voor de gemeente zijn. Graag alsnog een antwoord.

Voorzitter, Heusden heeft extra middelen ontvangen voor de jeugdzorg. Wij horen graag van de wethouder of het klopt dat in de afgelopen jaren, alle tekorten op de jeugdzorg, zijn betaald uit de reserve Sociaal Domein. Wij begrijpen dat de extra middelen die het rijk verstrekt nu niet volledig worden gebruikt voor de jeugdzorg Sociaal Domein, maar ook om iets te doen aan het verlanglijstje van het college. Klopt dat, over welk bedrag spreken wij dan en waarvoor worden de gelden dan wel gebruikt? En is het college niet met ons van mening dat toevoeging van die middelen aan de reserve Sociaal Domein eigenlijk meer in de rede zou liggen? Zo neen, waarom niet? Of spelen de komende raadsverkiezingen al een rol?

Uit de beantwoording van de vragen kan worden opgemaakt dat de kosten voor inning en dergelijke bij de reclamebelasting, de zogenaamde perceptiekosten, 14% bedragen. Voor de hondenbelasting bedragen die kosten tussen de 30% en 40%. Waar zit dat verschil nu in en waarom? Ook vragen wij ons af wanneer maakt de verantwoordelijk wethouder zijn toezegging waar, dat er evenwicht moet zijn tussen kosten als gevolg van de uitvoering van het hondenbeleid en het niveau van de hondenbelasting? Wij wachten al enige jaren.

Voorzitter, nu wat zaken die raken aan de participatie van inwoners. In algemene zin wordt aangenomen dat ca 40% van de inwoners van Nederland, laten we maar zeggen om een of andere reden, digibeeft zijn. Hoe gaan wij in onze gemeente om met deze mensen? Eerder dit jaar is er een enquête gehouden die betrekking had op het gevoel van veiligheid. Een inwoner van ruim 80 jaar die werd uitgenodigd om mee te doen aan de enquête, nam na ontvangst van een herinnering contact op met de gemeente en vertelde dat zij geen computer heeft.

Klopt het daadwerkelijk dat in zo'n geval de betreffende inwoner van de lijst wordt geschrapt en dus wordt uitgesloten van deelname? Dat is namelijk wel wat er gebeurd is. Geldt die vorm van participatie alleen voor inwoners die de weg weten op de digitale snelweg? Wat gaan wij doen om die vorm van uitsluiting te voorkomen, die inwoners doen er toch ook toe?

Wij maken ons in dat kader ook zorgen over de rol van Buurt Bestuurt, wij ontvangen signalen dat sommige van die organisaties het gevoel hebben dat zij “gebruikt” worden door de gemeente. In die zin dat zij plooiën moeten glad strijken, terwijl zij daar eigenlijk niet voor zijn, toch?

Participatie draagt, als het goed is, bij aan vertrouwen in het politieke bestuur. Echter dan is van belang dat gemaakte afspraken wel worden nagekomen. En daar schort het in de afgelopen jaren nogal aan. Een deel van die afspraken is gemaakt tijdens een raads- of informatievergadering, maar hebben wel een doorwerking richting inwoners die ernaar vragen. Ook zijn er afspraken gemaakt met, groepen van, inwoners en ook die worden niet nagekomen. Een fatsoenlijk bestuurder komt die afspraken na.

Een korte, verre van complete, opsomming:

Een woonvisie die pas na drie jaar tot stand komt, nadat een coalitiepartij een hele grote steen in de coalitievijver gooit.

Een werk- en uitvoeringsprogramma woningbouw als uitvloeisel van een aanbeveling van de Rekenkamer dat na vier jaar nog steeds het daglicht niet heeft gezien.

Een zonnevisie en windvisie die in het tweede kwartaal van 2021 zouden worden geëvalueerd, dus niet.

Invoering van zelfbewoningsplicht/antispeculatiebeding bij nieuwbouw, nog niets vernomen. Wellicht vanwege de rust op de woningmarkt? Dus niet.

Het in evenwicht brengen van inkomsten en uitgaven voor wat betreft de hondenbelasting, nog steeds niet.

Gebruik maken van rekenmodellen die feitelijk niet geschikt zijn voor dat doel en derhalve volstrekt niet bijdragen aan een goede beoordeling van mogelijke risico's inzake de gezondheid van inwoners, het kan in Heusden. De reactie zou nog komen met een terugkoppeling uit een gesprek. Zal nog een keer komen.

Zwart op wit toezeggen dat werkzaamheden inzake de GOL niet zullen beginnen voor de uitspraak van de Raad van State en dan allerlei trutsmoesjes verzinnen en toch gewoon beginnen.

Toezeggen dat bermen in Oudheusden zullen worden verbeterd voor de zomer van 2021. Nu krijgen we het antwoord week 45, maar niet in welk jaar. Dus kennelijk weer verkeerd ingeschat.

Ter voorkoming van klachten als gevolg van de uitbreiding bij een kippenboer in Elshout in 2018 toezeggen dat er een monitoringsysteem zal komen. Dus ook niet.

Voorzitter, in het licht van het vorenstaande en op basis van gesprekken met inwoners uit de diverse kernen, komen wij tot de slotsom dat het vertrouwen in het provinciale en het lokale bestuur in het bijzonder, in hevige mate aan erosie onderhevig is en dan druk ik mij nog zachtjes uit. Sterker, ons wordt gezegd dat het vertrouwen in het college volledig verdwenen is. In gesprek gaan met betrokken wethouders zo stelt men, is volstrekt zinloos omdat men het beu is voorgelogen te worden en weer toezeggingen te krijgen die toch niet worden nagekomen. Overigens staan de inwoners daarin niet alleen. Ook wij zijn er zo ongeveer wel klaar mee.

Wat gaat het college doen om dat zwaar beschadigde vertrouwen te herstellen, of blijft het hoog en droog in de ivoren toren zitten? Wij wachten de reacties af."

De **voorzitter** vindt dat er heftige uitspraken worden gedaan en vraagt om de namen aan te geven van de personen die worden voorgelogen en om meer genuanceerde woorden te gebruiken dan trutsmoesjes. De heer **Kleian** (Heusden Transparant) zou graag een gesprek willen aangaan met mensen betrokken bij de GOL en benadrukt om met mensen uit Oudheusden te praten over de Oosters en uit Elshout over de kippenboer. De **voorzitter** zegt dat men hierover gezamenlijk in gesprek kan gaan om een lijstje te maken, omdat met een aantal personen dit al is besproken.

De heer **Lommers** (VVD) is mede-indiener van de motie over "Integraal Beheer Openbare Ruimte".
"Voorzitter,

Een bijzondere begrotingsvergadering, gelukkig wel fysiek, maar de laatste Begroting die vastgesteld wordt door deze raad, althans in de huidige samenstelling. Al zouden we alle 27 blijven na de verkiezingen in maart 2022, dan nog zijn er volgend jaar november twee nieuwelingen bij. Het is overigens niet mijn plan om in deze eerste termijn te gaan terugblikken, maar ik wil de mouwen opstropen en vooruitkijken!

Eén van de grootste problemen die we in Heusden moeten aanpakken de komende jaren, is huisvesting voor onze inwoners. Een landelijke uitdaging, maar ook een uitdaging waar we in Heusden ons steentje aan moeten bijdragen. Stappen zetten in de woningbouw is een uitdaging die flexibiliteit van iedereen vergt, flexibiliteit van uw college, flexibiliteit van ons als raad, flexibiliteit van onze Mogelijkmakers en flexibiliteit van onze inwoners. Niet iedere procedure draagt namelijk bij aan oplossingen, en niet iedere inwoner springt een gat in de lucht wanneer er in zijn directe omgeving gebouwd wordt. Dit zijn mogelijk ook niet de meest perfecte plekken, wanneer ze dat wel waren zouden ze al bebouwd zijn immers.

Overall waar we zojuist flexibiliteit zeiden, kan ook creativiteit worden ingevuld. Een voorbeeld van die creativiteit is het toestaan en faciliteren van Tiny Houses. De eerste staan inmiddels voorzichtig in de planning en onze vraag aan het college is, of er al meer zoekgebieden in beeld zijn voor Tiny Houses. Niet de definitieve oplossing, maar het maakt wel dat starters hun eerste stappen kunnen zetten op de woningmarkt en druk op deze overspannen markt wat verlicht wordt.

Voor VVD Heusden is het ook erg belangrijk hoe door onze inwoners hun eigen omgeving ervaren wordt. Al eerder door ons aangehaald, is de toenemende leegstand in winkelcentra een toenemende zorg. Graag zouden wij zien dat er in het centrum van Drunen meer groen en beleving toegevoegd wordt, met als uiteindelijke doel om toenemende leegstand tegen te gaan. Enkele andere winkelcentra die in onze ogen de komende jaren extra aandacht verdienen qua uitstraling, zijn winkelcentrum Vliedberg en zeker ook het Plantaanplein in Drunen. Graag vernemen wij of het college deze opvatting deelt, en of er concrete plannen in ontwikkeling zijn.

Naast winkelcentra is ook de algemene staat van het onderhoud in onze gemeente een belangrijk punt, waarop de Heusdense inwoners hun omgeving beleven. Niemand ziet in zijn straat graag scheefliggende tegels, onkruid en ander achterstallig onderhoud. De openbare ruimte in Heusden verdient wel een impuls. Op korte termijn zouden wij graag zien dat daarvoor nog € 250.000 wordt toegevoegd aan het onderhoudsbudget. Een motie daaromtrent is reeds ingediend.

Het laatste punt waarover ik het vandaag wil hebben voorzitter, is handhaving, ondermijning en politiecapaciteit. Eerder genoemde punten zijn van groot belang voor hoe onze inwoners hun omgeving ervaren, maar dat geldt dan ook zeker voor een gevoel van veiligheid. De afgelopen jaren hebben we een aantal fte toegevoegd aan ons handhavingsteam. Een goede zaak, zeker wanneer zij de kans hebben om te handhaven, om zaken waarbij inwoners overlast of gevoel van onveiligheid ervaren. Enkele zaken die de VVD daarbij willen aanhalen, zijn bijvoorbeeld zwerfvuil wat overlast geeft, of hangjongeren die een gevoel van onveiligheid geven. Maar alleen het uitbreiden van het handhavingsteam is maar een deel van de oplossing. Zonder goede ondersteuning van de politie kunnen zij alleen onze gemeente ook niet veilig houden.

Bij de vorige begrotingsvergadering in november 2020 hebben wij vragen gesteld aan het college over de politiecapaciteit in onze gemeente, en ook opgeroepen tot een onderzoek door de Rekenkamer over dit onderwerp. Een oproep die door diverse fracties is gesteund, dank daarvoor!

Afgelopen dinsdag heeft de raad, helaas het bericht gekregen van de Rekenkamer dat een onderzoek naar politiecapaciteit en daarmee samenhangende verdeelsleutel niet haalbaar blijkt. De inschatting is dat zelfstandig vervolgonderzoek door de Rekenkamer weinig nieuws zal opleveren. Graag zouden we nog een reactie ontvangen van het college op het gepubliceerde vooronderzoek. Maar wat die reactie ook is, wil VVD Heusden de hartenkreet laten horen om door te gaan met de lobby voor meer politiecapaciteit in onze gemeente. Tot zover in eerste termijn."

Mevrouw **Van den Dungen** (Heusden één) is mede-indiener van de motie over "Integraal Beheer Openbare Ruimte".

"Voorzitter,

Voor ons ligt de laatste Begroting van deze raadsperiode. Dus een goed moment om op deze periode terug te kijken. Wij hebben als Heusden één in coalitieverband onze bijdrage mogen leveren en zeker daarmee zaken bereikt. Onder andere op het gebied van duurzaamheid met de wind- en zonnevisie, de ontwikkelingen rondom Steenenburg, de nieuwe woonvisie, er zijn 1100 woningen gerealiseerd waarvan 270 sociale huurwoningen en nieuwe velden voor VMHC, MHCD, Avanti en de Hoge Heide.

We mogen ook zeker stellen dat we de nieuwe gemeenteraad laten starten met een gezonde financiële positie en daarmee ruimte om bestaande en nieuwe ambities uit te voeren.

Heusden één vindt dat het college de afgelopen bestuursperiode prima werk heeft geleverd. Het huishoudboekje is op orde. Tot tevredenheid van Heusden één hoeft onze gemeente niet te bezuinigen alles gaat gewoon door.

Het Begrotingssaldo, aangevuld met de nog op te nemen middelen jeugdzorg en voorgestelde herverdeling gemeentefonds, geeft ons een gunstig financieel perspectief voor de komende jaren. Als dit gunstige vooruitzicht werkelijkheid wordt kunnen we nieuwe ambities aanpakken en uitvoeren.

Voor wat betreft de hoge kosten in de jeugdzorg heeft onze gemeente niet stil gezeten, en met de start van een Jeugd & Gezinsteam wordt richting gegeven aan de gewenste verandering van de toegang en organisatie van de jeugdhulp in onze gemeente. De wens is er om meer grip op de inzet van jeugdhulp te krijgen en daarmee meer grip op de kosten. Daarbij heeft onze gemeente ook de ambitie om de jeugdhulp dichterbij de inwoners te organiseren en de jeugdigen en hun gezinnen eerder en sneller te helpen; een ambitie die Heusden één van harte ondersteunt.

Het blijven uitstellen van de uitspraak door de Raad van State over de GOL is niet goed voor een aantal belangrijke plannen in onze gemeente. De GOL zal een groot deel van de verkeersproblematiek in Drunen en Vlijmen oplossen en tijd en ruimte maken om onder andere de 2de fase van het Centrumplan Vlijmen te realiseren. De ontwikkeling van De Grassen en dus de bouw van woningen komt ook in het gedrang. Deze vertraging voor de uitvoering van deze plannen is een ramp voor onze gemeente.

Er komt een verhoging op de rioolbelasting. We gaan bijna € 14 meer betalen, wat gebruikt gaat worden om de rioleringsplannen aan te pakken. En dit is zeker noodzakelijk; wat te denken van de wateroverlast in onze gemeente. Problemen daaromtrent worden steeds groter

waar de Vliedberg een voorbeeld van is, maar ook op meerdere plaatsen in onze gemeente. Wat Heusden één betreft heeft dit hoge prioriteit en moet alles uit de kast gehaald worden om deze problemen op te lossen. Als het aan Heusden één ligt mag dit, indien nodig, extra geld kosten.

Heeft het college al inzichtelijk hoe deze toch complexe materie aan te pakken en tot oplossingen te komen?

Heusden één heeft vragen gesteld omtrent de stand van zaken aangaande het verzorgen van zowel radio- als televisie-uitzendingen en de bekostigingsbijdrage (HTR). Heusden één is tevreden dat er duidelijkheid komt en dat er gewerkt wordt aan een voorstel wat verwacht wordt voor het einde van het jaar of uiterlijk het eerste kwartaal van 2022.

Ook is er bij Heusden één tevredenheid over de afvalstoffenheffing, waar een mooi resultaat is behaald. Zowel het vastrecht als de tarieven voor het gebruik en legen van kliko's en voor de ondergrondse containers gaan omlaag. Gemiddeld is een huishouden € 18 per jaar goedkoper uit. De aanpak van zwerfafval blijft een aandachtspunt. Wij zien het Afvalbeleidsplan 2022 met belangstelling tegemoet.

Heusden één heeft in september ingestemd met het nieuwe Beheerplan Openbare Ruimte. De kwaliteit van de openbare ruimte is na jaren van bezuinigingen en uitstellen van investeringen fors teruggelopen. Dit constateren wij in alle kernen van de gemeente. Heusden één is daar niet tevreden over.

Door intensiever onderhoud op een hoger kwaliteitsniveau, maar ook door snel te starten met voorbereiden van projecten en niet te wachten tot er subsidie beschikbaar is, moet daar verbetering in kunnen komen. Wij dringen erop aan dat projecten voortvarender opgepakt worden en dat er meer projecten in voorbereiding worden genomen, zodat er bij vertraging een ander project opgepakt kan worden.

Heusden één is van mening dat er extra budget beschikbaar gesteld moet worden om een inhaalslag te maken en de kwaliteit van de trottoirs, fietspaden, wegen en het openbaar groen te verbeteren.

Wij vragen het college richting de Voorjaarsnota 2022 hiervoor extra budget beschikbaar te stellen.

Er liggen nog voldoende plannen op de plank, daar moeten we mee aan de slag o.a., de aanpak van ondermijning en activiteiten op het gebied van handhaving vinden wij als Heusden één belangrijk. Er is nog geld nodig voor diverse plannen, zoals: de verhuizing van de Bibliotheek Drunen naar De Voorste Venne, de huisvesting van scholen en plannen voor een multifunctionele accommodatie in Oudheusden en Elshout, de bouw van sportzaal De grassen en de plannen rondom De Schroef en De Hoge Heide.

Dit zijn plannen die al bekend zijn. Maar er komen ook weer nieuwe verzoeken, zoals recentelijk van voetbalvereniging Nieuwkuijk waar een kunstgrasveld een echte noodzaak is. Dus ook de komende tijd is er nog voldoende werk aan de winkel, ambities om samen te realiseren met inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen.

Tot slot voorzitter,

De fractie Heusden één zal alle voornemens positief kritisch en met belangstelling volgen.

En tot slot wil Heusden één vanaf deze plaats de complimenten geven aan de ambtelijke organisatie voor de zorgvuldige en tijdige beantwoording van de gestelde vragen rondom de Begroting 2022."

Mevrouw **Van Gessel** (CDA) dient een drietal moties in:

- samen met GroenLinks, Heusden Transparant over "het onderhoudsniveau Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte";
- samen met de GroenLinks en Heusden Transparant over "meer muziek in de klas";
- samen met de GroenLinks, Heusden Transparant en D66 over "Duurzaamheidsjaarkalender 2030";

"Begroting 2022

Een positieve blik vooruit, dat is het signaal dat wij als raad en gemeente moeten afgeven naar onze inwoners en ondernemers. Waar het CDA ook uitspreekt dat we trots zijn op onze burgers, ondernemers en ambtenaren omdat we door zijn gegaan, ondanks de onzekerheden die Corona met zich mee heeft gebracht.

Maar dan moeten wij er ook voor blijven gaan. Gaan voor doelen die ervoor zorgen dat mensen trots zijn dat ze in Heusden wonen. Vinden we dat terug in deze Begroting? De Begroting is sluitend en is vooral veilig. Zodat we niet op onze vingers getikt kunnen worden in aanloop naar de verkiezingen.

En soms durven we zo'n, onzekere, sprong in het diepe wel te nemen. Onze complimenten voor wethouder van Steen en zijn plannen om de jeugdzorg anders te benaderen. Een sprong

in het diepe, waar we weten dat doorgaan op de oude manier zeker niet de goede is. Laten we het proces met belangstelling en kritisch blijven volgen om zo de jeugd van Heusden de zorg te kunnen bieden die ze nodig heeft.

Bij vooruitgang hoort transparantie, daarom het verzoek om in plaats van cirkeldiagrammen gebruik te maken van tabellen, waar cijfers overzichtelijk naast elkaar zijn. En wij ontvangen de vermogensmutatie voortaan graag als bijlage bij de Begroting. Twee, makkelijk uit te voeren verbeteringen, die ervoor zorgen dat de Begroting overzichtelijk en transparant is voor bestuurders en burgers. Graag een reactie van de wethouder.

Dan komen we tot de beantwoording van de technische vragen. Wij willen de ambtenaren bedanken voor de antwoorden, deze zijn met zorgvuldigheid beantwoord, maar we hebben toch nog een paar aanvullende vragen en suggesties die we met het college en de raad willen delen.

Op het gebied van toerisme focussen we ons op een langere verblijfsduur binnen onze gemeente. We hebben kunnen lezen dat er met diverse initiatiefnemers gesproken wordt over camperplaatsen en campings. Is hier ook focus op een grotere camping, zoals wij in het verleden in Drunen hadden? Wij hebben nu vooral kleine campings binnen onze gemeente, een grotere camping zal een ander publiek aantrekken, een publiek dat er vaak voor kiest langer op een plaats te verblijven. Met als positief effect bezoek aan de kernen en de winkels die daar gevestigd zijn. Graag een reactie van de wethouder.

Onlangs heeft de raad het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte vastgesteld, waar we onderhoudsniveau B vast hebben gesteld voor de centra en woonwijken en C voor de overige openbare ruimte. Het CDA vindt dit te mager, wij vinden dat we niveau B als ambitie moeten hebben voor de totale openbare ruimte. Heusden, een mooie groene gemeente, daar zijn we altijd zo trots op. Dat trotse gevoel gaan we niet behouden met het vastgestelde niveau C, met overwoekerde plantsoenen waar op de lange termijn hogere kosten gemaakt moeten worden om het weer toonbaar te krijgen. Wij zijn er ons van bewust dat we de extra kosten van € 900.000,- niet zo uit onze mouw schudden en in een Begroting kunnen opnemen. Maar laten we er tenminste naar streven om over vier jaar wel op een niveau B te zitten. Wij dienen daarvoor een motie in.

Het CDA is blij dat er meerdere partijen wakker zijn geworden, naar aanleiding van mijn vurige betoog over ondersteuning aan cultuurverenigingen. En dan spreken we over cultuurverenigingen die een grote cultuurhistorische waarde hebben, maar nog veel belangrijker een grote sociale functie. Deze verenigingen kunnen het niet alleen en zullen hulp nodig hebben om ze voor de toekomst te kunnen behouden en niet als ze aan het randje van de afgrond staan, we moeten nu actie ondernemen! We moeten als raad en college trots zijn op de cultuur binnen onze gemeente. Cultuur, en dan met name muziek, legt een structurele basis voor empathie, sociale binding, kwaliteit van leven, creativiteit, luisteren naar elkaar en openstaan voor verschillen: onmisbare menselijke waarden in onze maatschappij. Daarom dienen wij een motie in met als oproep te onderzoeken of we ons in 2022 kunnen aansluiten bij "Meer Muziek in de Klas".

Wij willen graag nog verheldering van de wethouder op onze vraag over het aantal vragen voor hulp in het huishouden via de Wmo. In het antwoord kunnen we lezen dat de verwachting is dat de stijging niet zal doorzetten, maar zal dalen naar het niveau van 2019. Wij vragen ons af of dit klopt, de groep inwoners die gebruik kan maken van deze hulp zal alleen maar groter worden. Graag een reactie van de wethouder.

Er zijn voor 2030 duurzaamheidsdoelstellingen gesteld, ook de gemeente Heusden moet nog flink wat stappen zetten om deze behalen. Zoals in onze vraag aangegeven hebben we goed inzichtelijk wat voor doelstellingen we hebben voor onze openbare gebouwen. Echter wat we verder gaan doen is nogal abstract. Wij verwachten ook van onze burgers dat ze stappen gaan nemen op het gebied van duurzaamheid en we zullen daar zelf een voorbeeldrol in moeten nemen. Het CDA heeft gevraagd om een jaarverloopkalender, zodat we inzichtelijk hebben wanneer en welke stappen we gaan zetten en wat de financiële impact hiervan is, zodat we dit kunnen meenemen in toekomstige begrotingen. Ook het antwoord was ons iets te abstract en daarom dienen we een motie in om vanaf 2022 met een duurzaamheidsjaarverloopkalender te gaan werken om zo de 2030-doelstellingen daadwerkelijk te behalen. En dan willen we tot slot woningbouw en leefbaarheid van de kernen onder de aandacht brengen. Er is een groot tekort aan woningen. We roepen het college daarom op om ook te kijken naar woningbouwlocaties, waar op korte termijn woningbouw gerealiseerd kan worden. Onlangs kregen we als reactie van de wethouder dat de vraag naar woningen in de kern Drunen groot is. Maar als daar geen plaats meer is zullen we onze blik toch echt moeten verbreden. Creatief denken en denken in mogelijkheden. Een nieuwbouwwijk in bijvoorbeeld de kern Oudheusden zal onder andere een positief effect hebben op de aanwas van de

school binnen deze kern. En zo de leefbaarheid van de kernen in de toekomst vergroten, doordat we voorzieningen kunnen behouden.

En onder leefbaarheid van kernen valt toch ook de GOL. Plannen die te lang op zich laten wachten en waardoor we als gemeente blijven stilstaan en kwaliteit inleveren op het gebied van onderhoud en veiligheid. We moeten echt aan de slag! En niet met de GOL, maar wel met het onderhoud van wegen en oplossingen voor bewoners die grote verkeershinder ondervinden. Koppel het GVVP los van de GOL en ga aan de slag, dat hebben onze inwoners wel verdiend.

Heusden, een gemeente in beweging? Als je vooruit wil moet je durven springen.

Als het aan het CDA ligt moeten we wat vaker durven te springen. Hoe? Door duidelijker te zijn en meer richting te geven. En vooral ook te durven luisteren naar onze bewoners en inbreng van anderen. Niet altijd kiezen voor het veilige pad, ook de oppositie denkt mee in het belang van onze inwoners en de gemeente. Samen en samenwerking, hoe mooi kan 2022 worden!"

De heer **Ten Cate** (GroenLinks, mede namens de PvdA) is mede indiener van de moties genoemd door het CDA. De **voorzitter** zegt dat de heer Ten Cate (GroenLinks) ook spreekt namens de heer Heesbeen (PvdA), die vanavond niet aanwezig kan zijn. Zij wenst de heer Heesbeen beterschap namens de voltallige raad aan.

"Hierbij het betoog voor de Begroting 2022 dat we samen met de PvdA indienen, de heer Heesbeen kan helaas door ziekte niet aanwezig zijn, Ronald beterschap.

We kunnen als gemeente Heusden een sluitende Begroting afleveren met een licht positief resultaat, en als we de krantenberichten moeten geloven is gaan we met de meevaller van dit jaar zelfs naar € 2,6 miljoen. Maar wat ons betreft stemt deze Begroting nog niet tot tevredenheid en moet dit college in de korte tijd dat het nog aanwezig is een eindspurt inzetten tot actie! Maar dan echte actie!

We willen daarom enkele punten voor u aangeven, waarmee u de komende maanden nog goede sier(?) kunt maken.

1. Programma sport en cultuur

Sport en cultuur zijn verbindende elementen in onze samenleving. Heusdenaren ontmoeten elkaar, kunnen leren van elkaar, zich ontwikkelen en sporten. Zeker in deze Coronatijd hebben we gezien hoe belangrijk dit is. Wij willen nog wat punten benadrukken.

Verenigingen:

Breedtesport is belangrijk (ieder kind moet kunnen sporten) en goede sportvoorzieningen staan bij ons hoog op de prioriteitenlijst maar wat ons betreft mogen jeugdverenigingen, zoals Scouting en Jong Nederland meer aandacht en ondersteuning krijgen. Hun programmering geeft voor alle jeugd prima (brede) ontwikkelingsmogelijkheden, juist naast de digitale wereld. Bibliotheken:

De functie van bibliotheken in de kernen vinden wij erg belangrijk, we hebben dat hier meerdere keren aangegeven. Graag zouden we zien dat bibliotheken in alle kernen echt tot hun recht komen in multifunctionele ontmoetingsruimtes. Het is zo belangrijk dat jong en oud elkaar kunnen ontmoeten en de ingangen kunnen vinden voor informatie van de overheid. Zo blijkt in deze Coronatijd dat goede feitelijke informatie zelfs van levensbelang kan zijn.

2. Programma duurzaamheid, Milieu en afval

Duurzaamheid, we blijven het benoemen hoe belangrijk dit is voor onze gemeente (en daarbuiten).

Energie:

Het verduurzamen van woningen is zeer belangrijk, wat je niet verstookt hoeft je niet te verbranden en ook niet in te kopen. In deze tijd van klimaatverandering en oplopende energieprijzen moeten we als gemeente meer hiermee doen voor onze burgers.

Subsidiemogelijkheden zijn er genoeg, maar bereiken wij onze burgers wel met deze boodschap? Gemeente ga hiermee aan de slag, informeer onze burgers nog beter. We hebben een afgestuurde communicatiedeskundige in ons college, zij weet vast wel hoe dit te organiseren.

Biodiversiteit / natuur:

Veelvuldig hebben we aandacht gevraagd voor vergroening van onze kernen, vergroening draagt bij tot een betere leefbaarheid en minder hittestress, nogmaals van onze kant wederom een pleidooi om meer bomen in de dorpscentra te plaatsen. Enkele tips:

- Maak werk van het planten van bomen, met name in de versteende centra om de hittestress tegen te gaan. Er is te veel gekapt en te weinig teruggeplaatst.
- En voor onze kinderen, richt natuurspeeltuinen in de kernen in, kinderen maken hier graag gebruik van en de uitdagingen zijn groter.

- De aanleg van de snelfietspaden, van groot belang wat ons betreft. Hoe meer mensen de fiets pakken en de auto laten staan, hoe meer de uitstoot van CO² teruggedrongen wordt en hoe groter de leefbaarheid, met name langs de A59, verbeterd wordt. Wellicht kan de gemeente naar haar eigen medewerkers een grotere rol in spelen, door bijvoorbeeld de fietsstalling te voorzien van oplaadpunten voor de E-bikes en haar medewerkers een financiële tegemoetkoming te geven voor aanschaf van de E-bike, dat doen meer organisaties! En voor de snelfietsroute in de Baardwijkse Overlaat laat a.u.b. de huidige spoorlijn intact. Dat levert veel geld op en zo verdient men nog wat terug op de tegenvallende GOL-kosten.
 - Tenslotte op dit thema, wat gaat u doen met de stikstofuitstotende boeren langs onze Natura 2000-gebieden. Met name de Loonse en Drunense Duinen worden zwaar getroffen door de stikstof uitstoot, veel prachtige eeuwenoude eiken in het duinzand verdwijnen. Hoe gaat u dit met de boeren communiceren?
3. Programma Verkeer en vervoer
- Is het mogelijk om meer plaatsen in de gemeente te creëren waar de E-bike opgeladen kan worden? Bijvoorbeeld in combinatie met zonnepanelen? Zie ook ons pleidooi om als gemeente in eigen huis te beginnen en daaropvolgend hoe staat het met de ontwikkelingen voor meer laadpunten voor E-auto's? En daarop aansluitend hoe staat het met de initiatieven om het gebruik van zonnepanelen te vergroten, conform onze motie van dit voorjaar.
 - Beter onderhoud van onze wegen met name in de buitengebieden. Er dreigt een toenemende onveiligheid voor automobilisten en vooral fietsers door slechte markeringen, grote gaten in en langs de weg, bijvoorbeeld langs de Vliedbergweg. En stop met de verontreiniging van de weilanden en natuur, door verstuiwend puin dat voor de bermaanvullingen wordt gebruikt.
4. Programma Sociaal Domein

Als verbeteringen op het thema Sociaal Domein, willen we de volgende punten naar voren brengen:

- De verhoging van het niveau van de HeusdenPas en kunnen we weer mondkapjes ter beschikking stellen voor diegene die zich dit niet kunnen veroorloven?
- Sociale woningbouw, wat ons betreft een hele hoge prioriteit, we bouwen onze eigen Gooise matras op Steenenburg, maar gaan we ook bouwen voor de niet zo "rich and famous". Kunnen we mooie initiatieven zoals in De Grassen 2 niet verder uitbreiden? Bijvoorbeeld met onder andere woonvormen voor senioren, ik weet dat veel inwoners op dit soort initiatieven zitten te wachten.
- Tijdens de behandeling van sociale punten tijdens de Voorjaarsnota heeft de wethouder toegezegd, een thema-avond te organiseren over bijverdienen in de bijstand, kwijtschelden gemeentelijke lasten en zaken rond Baanbrekers te organiseren. We wachten hier nog steeds op, kunt u de stand van zaken aangeven? Zie ondertussen hoe andere gemeenten, o.a. ook Tilburg wel voortvarend aan de slag gaan met bijverdienen in de bijstand, het niet terugdringen van uitkeringen van samenwonenden.

Tenslotte, momenteel loopt de Glasgow-conferentie teneinde, met grote tegenzin ? doet Nederland mee in de verduurzamingsopgave. De loze ACTIE ACTIE-woorden galmen bij ieder nog na. Laten we in Heusden deze loze woorden nu eens omzetten in echte concrete actie. Daarom benadrukken we de ingediende motie door het CDA hier nogmaals voor een duurzame, en wat ons betreft, socialere gemeente naar 2030. Dat moeten wij toch mogelijk kunnen maken."

De heer **Gorter** (D66) dient een motie in over de "babyboom".

"Voorzitter,

In het voorwoord bij de Begroting 2022 geeft het college aan: We laten de nieuwe gemeenteraad een gezonde financiële positie na. Dat is zo en dat is beslist prettig voor de volgende raad.

En er is op onderdelen zeker voortgang gemaakt, zoals op het gebied van de zorg.

Het college merkt ook op dat er nog genoeg te doen is. En dat is klip en klaar!

Alles wat er de afgelopen vier jaar niet en onvoldoende gedaan is laten we ook na!

Zoals: een infrastructuur die op diverse locaties zorgwekkend is. Een bomenbestand dat weliswaar geïnventariseerd is, maar dat kwalitatief forse aandacht vraagt en kwantitatief een

zorgwekkende ontwikkeling doormaakt. Een energietransitie, die nog nauwelijks uit de startblokken is gekomen.

En een door de meerderheid van deze raad aangenomen motie dat één zonneveld in Heusden voorlopig wel welletjes is. Terwijl uit Glasgow blijkt dat het nu echt alle hands aan dek is.

We laten dus niet alleen een gevulde beurs na, maar ook een omvangrijke boodschappenlijst. Deze Begroting is vooral een document van en voor het college. Waar de raad haar goedkeuring aan mag verlenen. Het is te weinig een document van het college, waar nadrukkelijk de verlangens vanuit de raad herkenbaar in terugkomen.

Met name op hete gebied van wonen en wegenonderhoud.

Het programma Wonen voor 2022 is vooral een voortschrijdend programma, dat al jaren in de Begroting terugkeert. We herkennen erin niet de vaak geuite zorg van deze raad, ten aanzien van het woningtekort in onze gemeente. En het biedt inwoners onvoldoende zicht op verbeteringen.

Waarom komt in de tekst op geen enkele wijze terug, dat hard gewerkt wordt aan de wens van de raad om een grootschaligere bouwlocatie in Drunen te zoeken?

Waarom wordt niet gewerkt aan projecten met Maatschappelijk Gebonden Eigendom (MGE), waarmee kopers een laagdrempeliger toegang hebben tot de woningmarkt?

Mijn fractie heeft behoefte aan een onorthodoxe aanpak van de woonproblematiek. Zoals de ontwikkeling van een locatie volledig in eigen beheer door de toekomstige bewoners, met alleen regelgeving op hoofdlijnen.

Het onderhoud van wegen staat vooral in het licht van de planvorming. En begin 2022 kunnen we een nieuw wegenbeheerplan vaststellen. Wat we in de praktijk zien zijn onderhoudssituaties die tekortschieten. Als voorbeeld noem ik de oost-west verbindingen door Vlijmen, Nieuwkuijk, Drunen, Elshout en Haarsteeg, waar de fietser zich door een heuvelandschap van ongelijk liggende klinkers moet begeven. Fietsverkeer stimuleren doe je niet met een versleten wegdek. In onze ogen moet er dus meer aandacht en geld naar dit soort situaties.

Vraag aan het college is of een voldoende inhaalslag mogelijk is binnen de huidige Begroting. En ook de vraag waarom de middelen voor wegenonderhoud niet flink zijn opgehoogd.

Voorzitter, D66 heeft een schriftelijke vraag gesteld over het voornemen van het college om te onderzoeken, in hoeverre het autoluw maken van woon- en winkelgebieden bijdraagt aan het verbeteren van de leefomgeving. Dit voornemen stond overigens exact zo in de Begroting 2021.

Uit het antwoord blijkt, dat het onderzoek zich helemaal niet richt op woongebieden. En dat het eigenlijk alleen gaat om de situatie op de Vismarkt in Heusden.

We vinden dat echt teleurstellend mager. En pleiten voor een bredere aanpak.

Blijkens de beantwoording van onze vragen zijn er geen heldere regels, over hoe er compensatie van bomen moet plaatsvinden. Volgend jaar wordt aan de raad een voorstel voorgelegd. Wij vinden dat dit veel eerder aan de orde had moeten zijn. En dat er harder gewerkt moet worden aan bomenaanplant.

Gaat u er bij de compensatie rekening mee houden dat van een nieuwe aanplant een fundamenteel percentage uiteindelijk niet tot wasdom komt?

En welke relatie wordt gelegd met het 40 miljoen bomenplan van de provincie? Welk aantal wilt u dat daarvan in onze groene gemeente landt?

D66 vindt het belangrijk dat hard gewerkt wordt aan de CO²-reductie. En dat er duidelijke doelstellingen komen voor ons handelen in Heusden. Daarbij is het een harde voorwaarde dat we onze inwoners meekrijgen. Een informatieloket is daarvoor een belangrijk instrument.

Vraag aan het college is of de Begroting 2022 voldoende ruimte biedt voor een betekenisvol informatieloket.

Wat ook helpt is een isolatie-subsidie. Wij pleiten voor een voortzetting van de regeling die eind dit jaar afloopt. Temeer omdat er nog een budget resteert. Ons verzoek is om een subsidieregeling te agenderen voor de volgende raadsvergadering, zodat er geen gat valt in de subsidiemogelijkheid.

Dan nog een opmerking over de risicoparagraaf. Het college schat het risico in, dat het huidige krediet met betrekking tot de GOL met een bedrag van € 11 miljoen afgeboekt moet worden met een kans van 1%. Dit is wel door een erg rooskleurige bril bekeken! We hopen echt dat we die € 11 miljoen niet hoeven af te boeken. Anderzijds wensen we als D66, dat de Raad van State de GOL-plannen op onderdelen afwijst. In dit licht is het onverstandig geweest om € 11 miljoen aan voorbereidingen uit te geven.

Voorzitter, D66 verheugt zich op de doorkomst van de Vuelta. We hopen op een groot Heusdens wielerfestijn. Tot slot dient D66 een motie in en leest deze voor."

De voorzitter schorst om 18.25 uur de vergadering voor een maaltijd en voor het college om zich te beraden op de beantwoording in eerste termijn. Zij heropent de vergadering om 19.30 uur.

Wethouder **Van der Poel** zegt dat de grootste gemene deler van de fracties de sluitende meerjarenbegroting is en dat de vooruitzichten gunstig zijn en dat er instemming is over de behoedzame lijn die is ingezet. Wel moet er een winstwaarschuwing worden afgegeven, omdat het de vraag is of alle extra middelen naar de gemeente komen volgens de verdeling in het gemeentefonds. Men rekent dit voordeel nog niet in. De andere winstwaarschuwing doelt op de gestegen bouwkosten, omdat deze kosten oplopen en een tegenvaller met zich kunnen meebrengen.

Het is wel jammer als een aantal voorgenomen zaken niet uitgevoerd kan worden, vanwege procedures, maar dit is niet vanwege het geld.

Bij de woningbouw is te zien dat er een enorme stijging is van vergunningaanvragen. Nu zorgt men voor voldoende mensen om op tijd te kunnen reageren op deze verzoeken. Dit kan resulteren in de extra woningen, met extra inzet voor sociale huurwoningen en ook voor starters en senioren.

Het IHP staat op de agenda om te herijken. De upgrade van de Lambertusschool pakt duurder uit en dit geldt waarschijnlijk voor meerdere projecten. De Begroting is gebaseerd op de normen uit het IHP, die door de tijd zijn achterhaald. In het IHP is een aanname gedaan om 30% van de nieuwbouwkosten nodig te hebben voor de upgrade. Dit lijkt aan de lage kant en zal waarschijnlijk 35% zijn. Ook worden de stijgende bouwkosten verwerkt bij de financiële consequenties in het nieuwe IHP.

De rekenkamerbevelingen stonden in een rapport gericht aan de raad. Door de raad wordt nu verzocht aan het college hierop te reageren.

Gelijkblijvende lokale lasten is prettig voor de inwoners. De opmerking hierbij gaat over het zwerfafval, waarbij niet duidelijk is waaraan dit ligt. De toepassing van camera's moet verantwoord worden waarbij de minder zware maatregelen eerst geprobeerd moeten worden, maar door Corona konden de boa's onvoldoende ingezet worden. Als dit onvoldoende soelaas biedt kunnen de camera's aan de orde komen.

Als de vraag over kosten van inzameling voor de inwoner per lediging van PMD en GFT nader wordt gespecificeerd zal deze vervolgens worden beantwoord.

De perceptiekosten van de hondenbelasting zijn hoger, omdat hiervoor meer activiteiten gedaan moeten worden, zoals de hondencontroleurs. De kosten en opbrengsten hiervan probeert men ieder jaar met elkaar in balans te brengen.

Men streeft altijd naar een verbetering voor een transparante en inzichtelijke Begroting.

Er komt volgend jaar een nieuwe Duurzaamheidsagenda, waarbij afgesproken kan worden dat telkens een Jaarkalender wordt gepresenteerd zoals gevraagd in de motie. Hij zegt toe dat dit op de agenda komt in de eerste helft van 2022.

De inbreidingslocaties liggen op het vlak van individuele initiatiefnemers. Voor de grotere woningbouwlocaties is de omgevingsvisie een leidend instrument.

In het kader van energiearmoede is aandacht gevraagd voor duurzaamheid en energietransitie. Het rijk is hier als eerste aanzet, maar ook de REW-subsidie wordt hiervoor aangevraagd.

De huurders van Woonveste ontvangen een brief om een gratis energiebesparingspakket te komen ophalen. Bij de transitievisie warmte, die in december 2021 in de raad komt, wordt een actieprogramma opgetuigd.

Er zijn wel stappen gezet voor het eerste zonneveld. De evaluatie van zonne- en windvisie komt in december 2021 naar de raad en zal rooskleuriger zijn dan het geschetste beeld. Gekeken wordt hoe het beste vorm kan worden gegeven aan het energieloket. In samenwerking met de REKS wordt gekeken naar een combinatie. Men komt hiervoor niet terug naar de raad.

De subsidieregeling loopt tot het eind van het jaar. Men kijkt of het zinvol is de budgetten die over blijven door te zetten of hiervoor een nieuwe regeling op te starten. Dit is ook de bevoegdheid van het college.

De WSR is afgelopen week aan de orde geweest bij het college en zal nog in i-Babs worden gezet.

Wethouder **Van Bokhoven** antwoordt over de differentiatie van de tarieven dat dit wordt meegenomen bij de herziening van het Waterplan in 2022. Dit is complex en er loopt nog een onderzoek. Ook de wateroverlast komt hierbij aan de orde. De inloopavond over wateroverlast is goed bezocht. Er is nu een aantal voorbereidingsprojecten. Verschillende plaatsen zijn al succesvol afgekoppeld. Men heeft de kwetsbare gebieden in beeld, die met voorrang worden opgepakt. De gemeente beheert een deel van de openbare ruimte. Er ligt ook een opgave voor de bewoners en ondernemers zelf, vanwege de verharding van de tuinen in plaats van de vergroening.

Het Integraal Beheersplan Openbare Ruimte is recent vastgesteld. De ambitie die hierin staat gaat blijkbaar niet ver genoeg. De motie over niveau B gemeentebreed van GroenLinks, CDA en Heusden Transparant brengt financiële gevolgen met zich mee. Gevraagd wordt tot 2025 deze middelen op te nemen in de Begroting. Daarom zal hij deze motie ontraden. De raad kan keuzes hierin maken, waarbij men kan aangeven waar minder geld naartoe kan.

De andere motie hierover van DMP Heusden, de VVD, Heusden één en Gemeentebelangen is meer realistisch. Het college kan hiermee aan de slag gaan om € 250.000 in de Voorjaarsnota 2022 te zoeken, om het onderhoudsniveau van de openbare ruimte op te waarderen.

In de afgelopen periode zijn voorstellen gedaan aan de raad om middelen te gebruiken voor projecten die niet GOL-gerelateerd zijn, voor de kwaliteit van wegen en openbare ruimte. In 2022 bekijkt men met welke projecten men verder wil gaan los van de GOL met een uitvoeringsprogramma. Men wil niet de verkeerde maatregelen nemen.

De motie van D66 over de babyboom is sympathiek. Hierbij staat vermeld “bij de aangifte van de baby”, maar de meeste kinderen worden geboren in het ziekenhuis in Den Bosch. De gemeente Heusden heeft nu al een uitdaging om locaties te vinden om bomen te compenseren. Men zou wel een boom kunnen aanbieden bij de geboorte van een baby in deze gemeente, die men in de eigen tuin kan plaatsen.

De heer **Van Esch** (DMP Heusden) vraagt wat wordt bedoeld met de opmerking “binnen afzienbare tijd” bij de differentiatie rioolheffing. Wethouder **Van Bokhoven** antwoordt dat deze staat gepland voor het eerste kwartaal 2022.

Wethouder **Van Steen** zegt dat er een uitkering is afgesproken, als compensatie voor de te grote korting die de rijksoverheid heeft opgelegd bij de middelen om het hele Sociale Domein te betalen. Op de vraagstelling van de NOS waar het geld naartoe gaat, kwam snel de kop in het nieuws dat de middelen niet naar de jeugd gaan. Een journalist van het Brabants Dagblad is daarop ingesprongen en heeft vervolgens contact hierover gehad met de gemeente. Hierop is geantwoord dat deze gemeente reëel begroot, waarin al jaren een groter bedrag staat en men meer geld uitgeeft dan er vanuit het rijk beschikbaar komt. Dit geld van het rijk wordt toegevoegd aan de algemene middelen. Hierop is uitleg gegeven, maar dit is anders weergegeven door de journalist. Hierdoor is in het krantenartikel aangegeven dat de middelen worden ingezet voor fietspaden in plaats van de jeugd. Het ligt wel genuanceerder. Alle middelen die boven de Begroting uit stijgen aan kosten gaan uit de reserve Sociaal Domein. Die neemt ieder jaar af. Men merkt nog steeds dat er een groei is bij de kosten.

Het college heeft te uitgebreid geantwoord over de Wmo, waardoor het verwarrend kan zijn. Het antwoord verwijst naar de Wmo-begeleiding en niet naar de Wmo-huishouding. De Wmo-huishouding neemt nog steeds toe en de Wmo-begeleiding hoopt men bij de inkoop terug te brengen naar een lager niveau.

De bibliotheek als multifunctionele ontmoetingsruimte is belangrijk. Het plan voor de bibliotheekfunctie voor alle inwoners is ontvangen. Volgend week komt dit via de RIB naar de raad met de vervolgstappen. De bibliotheek is het voor een groot deel hiermee eens.

De motie van het CDA, Heusden Transparant en GroenLinks over “Meer Muziek in de Klas” heeft geen meerwaarde. Muziek is zeker waardevol voor de ontwikkeling van kinderen. Het Trefpunt en Het Pieck krijgen subsidie om cultuur / muziekeducatie vorm te geven. Hiervoor is een cultuur / muziekcoach ingezet die goed werk doet. Het budget cultuureducatie hiervoor is substantieel verhoogd. Als hieraan meer behoefte is zal dit worden opgepakt door Het Trefpunt en Het Pieck.

Wethouder **Blankers** zegt dat de thema-avond over bijstand begin volgend jaar nog komt. Ook met andere gemeenten is hierover contact.

Gekeken wordt wat men nog meer mogelijk kan maken voor het toerisme en de campings. Meer verblijfsaccommodaties zouden zeker passen. Als de camping zou passen op een grotere schaal zal men dit ook omarmen, zolang het niet massaal wordt.

De reguliere processen van woningbouw zijn toegelicht door wethouder Van der Poel. Er is nog een tekort en mismatch aan woningen. Om versneld invulling hieraan te geven gaat de gemeente een project starten “Woningmarkt vooruit”, waarbij men op zoek is naar locaties en kijkt men naar modulaire en flexibele concepten. Binnenkort gaat men ook met een grotere groep en Woonveste zoeken naar meer locaties. Tiny houses zijn wel anders en worden apart bekeken.

Ook bij de winkelcentra moet men meer naar groen toe. Met een bureau wordt samen met de actoren gekeken naar een centrumactieplan. De contouren worden nu bijgeschaafd. Binnen een aantal weken komen de concrete plannen naar de raad. In de Begroting is het opgenomen als PM-post.

Het Plataanplein in Drunen is onlangs onderzocht. Dit bleek een moeilijke casus. Dit gesprek heeft wel geleid naar een particuliere initiatiefnemer, die plannen gaat maken voor een upgrade.

De Vliedberg heeft een goed draaiend winkelgebied met weinig leegstand. Samen met de winkeliers is hier geïnvesteerd in extra groen. Deze lijnen worden de komende jaren doorgepakt. Vorig jaar is de indexering van de toeristenbelasting aan de orde geweest. Hij heeft de band niet nageluisd, maar zegt toe per direct deze wijziging mee te nemen in de Begroting.

Burgemeester **Van Hees** zegt over de handhaving en het omgevingsbeleidsplan, dat er recentelijk een thema-avond is geweest om alvast de richting aan te geven. Volgend jaar wordt dit vervolgd en men wil stevig blijven inzetten dat zaken aangepakt moeten worden. Er zullen altijd zaken zijn waarbij dit blijft opspelen.

Als Heusden Transparant kennis heeft van een individuele casus die niet kan meedoen aan een enquête vanwege het gebrek aan een computer, kan dit rechtstreeks aan haar worden doorgegeven zodat dit direct kan worden opgepakt. Het is lastig tijdens de begrotingsvergadering te reageren op de individuele casus. Het is gebruikelijk dat als het digitaal niet lukt, dat de enquête altijd op papier kan worden toegestuurd zodat iedereen een inbreng kan leveren. Gevraagd wordt deze informatie door te geven zodat het alsnog kan worden opgelost, want dit is niet de regel. Uitbreiden van het handhavingsteam is niet alleen de oplossing, maar is wel nodig. Ook de inzet van meer wijk GGD'ers moet men enorm koesteren. Uitbreiding van wijkhandhavers helpt, maar het probleem is dan niet direct opgelost. Deze zorg wordt breed gedeeld. Er is een landelijk Rekenkameronderzoek geweest en het niet-verstedelijkt gebied roept ook om meer agenten. Zij zal de lobby hiervoor voortzetten, omdat er veel behoefte is aan een kentering. Over de radio- en televisie-uitzending HTR is inmiddels een mail gestuurd met een voorstel.

*De **voorzitter** schorst de vergadering om 20.15 uur, zodat de fracties zich kunnen beraden over hun standpunten ten aanzien van de ingediende moties.*

De heer **Van Esch** (DMP Heusden) stelt voor vanwege het aantal moties en de beantwoording de schorsing te beperken tot een kwartier. De **voorzitter** constateert dat een ruime meerderheid hiermee akkoord is. Zij heropent de vergadering om 20.40 uur. Er is een verzoek gekomen voor wijziging van een motie naar een amendement.

Motie Onderhoud Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte wijzigen in een amendement

Mevrouw **Van Gessel** (CDA) leest de wijziging voor, die mede wordt ingediend door GroenLinks, Heusden Transparant en D66.

De heer **Lommers** (VVD) begrijpt dat wordt gevraagd € 250.000 structureel op te laten nemen tot 2025 voor kwaliteitsniveau B. Mevrouw **Van Gessel** (CDA) zegt dat dit niet goed is verwoord. Men weet dat dit bedrag niet voldoende is, maar wil een aanzet geven naar niveau B met als doel om in 2025 met meer financiële middelen tot onderhoudsniveau B te komen. Hiervoor moeten meer financiële middelen gereserveerd worden in de toekomst. De heer **Lommers** (VVD) vindt het dan verstandiger om eenmalig een bedrag te reserveren voor 2022 en daarna een nieuwe afweging te maken over het onderhoudsniveau met de bijbehorende middelen. Mevrouw **Van Gessel** (CDA) zegt dat men niveau C niet voldoende vindt en wil ambitieniveau B nu vaststellen. De heer **Lommers** (VVD) kan dan niet instemmen met dit amendement, omdat er meer nodig is om niveau B te bereiken. Om dit te bereiken zal men zeker € 900.000 beschikbaar moeten stellen. De heer **Musters** (Gemeentebelangen, mede namens Lijst Van Os) vindt onderhoudsniveau C voor het buitengebied wel voldoende, dat bevordert ook de biodiversiteit. Onderhoudsniveau B zou ook aan de nieuwe raad voorgelegd kunnen worden ter behandeling bij de Voorjaarsnota. Het is op dit moment niet haalbaar en kost ongeveer € 900.000. Daarom ken men niet instemmen met het amendement. Mevrouw **Van Gessel** (CDA) vraagt waarom men wel moet instemmen om € 250.000 ter beschikking te stellen in de Voorjaarsnota. De heer **Musters** (Gemeentebelangen, mede namens Lijst Van Os) heeft een motie ingediend en zegt dat het hierin niet gaat om € 900.000 maar om € 250.000.

De heer **Van Esch** (DMP Heusden) vraagt of men zich bewust is van het verschil tussen het centrum en het buitengebied. Onderhoudsniveau B op de volle breedte brengt hoge kosten met zich mee. Via het amendement is het een verregaande maatregel. Eerder is nadrukkelijk gevraagd het niveau te evalueren in 2023. Met de intentie van de motie of amendement zit men wel op een lijn, maar deze gaat te ver in het vooruit kijken en de hoogte van het bedrag en men wil het integraal bekijken. Mevrouw **Van Gessel** (CDA) zegt dat de wethouder heeft uitgelegd dat met het centrum een paar straten bedoeld worden, waardoor de kleine kernen en wijken buiten het centrum onder het buitengebied vallen en niet onder niveau B vallen.

Mevrouw **Van den Dungen** (Heusden één) zal het amendement niet steunen en wil bij de Voorjaarsnota 2022 het ambitieniveau verder bekijken.

De heer **Kleian** (Heusden Transparant) vraagt een schorsing aan.

De voorzitter schorst de vergadering voor vijf minuten en heropent de vergadering om 21.00 uur.

De heer **Kleian** (Heusden Transparant) begrijpt de argumentatie niet waarom ook over € 900.000 wordt gesproken bij de motie, terwijl alleen € 250.000 in de motie staat. Wethouder **Van Bokhoven** legt uit dat het IBOR uitgebreid met de raad is besproken. Het betreft meer dan alleen openbaar groen. In de sessies en tijdens de vaststelling van het IBOR in de raad is gesproken over € 900.000. Als het onderhoud klaar is wordt dit op A-niveau opgeleverd, maar daarna zakt het niveau terug. Elshout valt niet onder het buitengebied, maar wel de kleinere dorpskernen zoals Doeveren, Heesbeen, Hedikhuizen. Als de ambitie is om alles op B-niveau te krijgen, praat men structureel wel over € 900.000. Bij de Voorjaarsnota moet de afweging gemaakt moeten worden om de ruimte te vinden van € 250.000. Uiteindelijk is de keuze aan de raad.

De heer **Kleian** (Heusden Transparant) had een andere vraag gesteld en wil weten waarom de wethouder aangeeft dat de raad met een financiële dekking moet komen. Het bedrag van € 900.000 is niet genoemd in de motie / amendement. Bij de andere motie met een bedrag van € 250.000 wordt niet gesproken over een financiële dekking. Men begrijpt de verschillende benadering niet voor hetzelfde doel.

Wethouder **Van Bokhoven** zegt dat men een motie kan meenemen in de overwegingen. Dat wil niet zeggen dat men deze gaat uitvoeren. Het is dan makkelijker om € 250.000 te vinden in de Voorjaarsnota. Maar bij de ambitie voor B-niveau zou men € 900.000 moeten vinden in de Voorjaarsnota. Dit is een onrealistisch scenario voor dit moment.

Mevrouw **Van Gessel** (CDA) heeft aangegeven dat men zich ervan bewust is nooit € 900.000 te kunnen vragen. Daarom is het opstapje voorgesteld van € 250.000 om naar ambitieniveau B te komen. Wethouder **Van Bokhoven** zegt dat het B-niveau voor alle kernen in totaal uitkomt op € 900.000. Mevrouw **Van Gessel** (CDA) zal de aangepaste tekst nog voorlezen.

De heer **Musters** (Gemeentebelangen, mede namens Lijst Van Os) merkt op dat het toch een amendement blijft, waardoor de Begroting wordt gewijzigd. Men zou in de Voorjaarsnota willen bekijken of er ruimte is voor € 250.000. Mevrouw **Van Gessel** (CDA) zegt dat door het indienen van de motie wel de andere raad ermee wordt opgezaald. De heer **Musters** (Gemeentebelangen, mede namens Lijst Van Os) zegt dat men nu geen afspraken wil maken voor de komende vier jaar om de nieuwe raad hiermee op te zadelen.

Perceptiekosten hondenbelasting

De heer **Kleian** (Heusden Transparant) merkt op dat men bij de drie posten (heffen, innen personele kosten) komt aan € 67.500 euro. Dit is ongeveer 30%-40% van € 250.000.

Bij perceptiekosten komen ook nog de bezwaarprocedures en dat is ongeveer 14%.

Spreker wil weten waarvoor er procentueel veel meer personeelskosten zijn bij het innen van de hondenbelasting dan bij de reclamebelasting. Wethouder **Van der Poel** licht toe dat de personele kosten bij hondenbelasting veel hoger zijn, omdat hieraan veel meer werk is door de controleurs.

De heer **Kleian** (Heusden Transparant) kijkt naar de percentages en niet naar de bedragen en begrijpt daarom het verschil niet (tussen 14% en 30%-40%). Hier ligt een groot percentageverschil tussen. Wethouder **Van der Poel** benadrukt dat er meer uren gemoeid zijn met de controle bij de hondenbelasting, niet bij het versturen van de aanslagen.

Motie over muziekles op school

De heer **Van Esch** (DMP Heusden) is voorstander van meer muziek in de klas. Bij deze motie kan de vraag worden gesteld of dit een taak is voor de scholen, omdat zij al veel taken hebben. Deze gemeente geeft subsidie aan muziekverenigingen, omdat cultuur heel belangrijk is. Zij gaan dan langs op scholen voor muziekmiddagen.

Mevrouw **Van Gessel** (CDA) licht toe dat het gaat over samenwerkingen tussen scholen, gemeenten en verenigingen regiobreed. Scholen hebben ook de taak voor muziekonderwijs. De scholen geven aan onvoldoende kennis te hebben voor goed muziekonderwijs. De verenigingen hebben dan geen aanwas van nieuwe jeugd als de programma's op de scholen stoppen.

De heer **Van Esch** (DMP Heusden) vindt dat de verenigingen zelf een rol hierin hebben. De scholen hebben het nu extra druk door de achterstanden vanwege Corona. Mevrouw **Van Gessel** (CDA) zegt dat het gaat over een andere invulling, omdat het nu te weinig vruchten afwerpt. Gevraagd wordt dit te onderzoeken. Het is belangrijk stappen hierin te zetten, omdat het gaat om een goed programma dat zich landelijk al heeft bewezen.

Mevrouw **Van den Dungen** (Heusden één) vindt muziek waardevol, maar de wethouder geeft aan dat bij Het Trefpunt en Het Pieck een cultuurcoach werkt waarbij de muziek een onderdeel is. Anders is er weer extra budget nodig. Daarom kan men de motie niet steunen.

Motie Duurzaamheidsjaarkalender

Mevrouw **Van Gessel** (CDA) kan ermee instemmen om de motie van de Duurzaamheidsjaarkalender toe te voegen bij de Duurzaamheidsagenda. Wel wil men vragen deze telkens toe te voegen en te updaten. Wethouder **Van der Poel** zegt dit toe. Mevrouw **Van Gessel** (CDA) trekt de motie in over de Duurzaamheidsjaarkalender, na de toezegging van de wethouder.

Motie babyboom

De heer **Van Esch** (DMP Heusden) zegt dat de wethouder een toezegging gaf in zijn antwoord over de babyboom in deze gemeente. Men wil hierbij niet in beperkingen denken. Het is mooi dat aan het beging van deze avond is voorgesteld om bij één gekapte boom twee nieuwe bomen te plaatsen. Ook is er een jaarlijkse boomplantdag. Is de toezegging voldoende voor de indiener?

De heer **Gorter** (D66) zegt dat de wethouder dit aan de raad wil overlaten en de locaties een uitdaging zouden zijn. De suggestie wordt meegegeven om Buurt Bestuurt hierbij te betrekken, om op wijkniveau te kijken waar de bomen geplant kunnen worden. Dit zou geen probleem zijn omdat het gaat over een beperkt aantal geboortes in deze gemeente. Gevraagd wordt eenvoudig te beginnen. Daarom zal men de motie in stand houden.

De heer **Musters** (Gemeentebelangen) vindt het een sympathieke motie, maar vraagt zich af of dit een efficiënt gebruik van middelen is. De uitvoering van een motie brengt ook weer uitvoeringskosten met zich mee. Voorgesteld wordt om in het cadeaupakket van de baby een boombon te plaatsen. De heer **Gorter** (D66) benadrukt dat het gaat over baby's in deze gemeente die later trots kunnen zijn op een eigen boom. Men zou een GPS-aanduiding kunnen meegeven voor de boom.

De heer **Lommers** (VVD) voorziet dat de boom ook geplaatst kan worden op een ongewenste locatie en vervolgens verwijderd moet gaan worden. Daarom wordt gevraagd akkoord te gaan met een boombon en de boom te plaatsen op eigen grond. De heer **Gorter** (D66) wil niet in problemen denken maar in oplossingen, om ervoor te zorgen dat er meer bomen komen.

De heer **De Bruijn** (Heusden één) steunt de opmerkingen van de VVD. Men kan de motie steunen als deze wordt uitgebreid met de kinderen die ook later bijgeschreven worden in deze gemeente, omdat zij in het ziekenhuis zijn geboren. De **voorzitter** constateert dat de heer Gorter (D66) instemmend knikt dat dit ook geldt.

Mevrouw **Van Gessel** (CDA) vindt deze discussie vreemd, omdat men meer groen in de gemeente wenst. Hoe gaat de wethouder om met de opmerkingen van de jeugdburgemeesters over twee bomen terugplaatsen als er één boom weggaat? Wethouder **Van Bokhoven** is voorstander van bomen. Het is bekend dat veel boeren bezig zijn met cultuur-inclusieve landbouw en hierbij bomen aanplanten. Hier zou een combinatie gemaakt kunnen worden. In de eigen openbare ruimte is het lastig, vanwege kabels, leidingen en wadi's. Het is zoeken naar de juiste plekken in de gemeente.

De heer **Ten Cate** (GroenLinks, mede namens PvdA) stelt voor een babyboom bos te maken. De heer **Musters** (Gemeentebelangen/Lijst Van Os) zegt dat men zoveel mogelijk bomen wil planten zonder uitvoeringskosten te veroorzaken, maar wil het geld efficiënt besteden.

De heer **Gorter** (D66) benadrukt de kinderen zelf hierbij te betrekken en Buurt Bestuurt.

Invulling verlanglijst college

De heer **Kleian** (Heusden Transparant) had gevraagd welke zaken op het verlanglijstje van het college stonden en wat er over was van het bedrag van € 2,7 miljoen. De opmerking over de fietspaden door de journalist kan hij hier niet plaatsen.

Wethouder **Van Steen** legt uit dat de journalist een draai heeft gegeven aan de uitleg door de wethouder. Aangegeven is dat de raad bij de Begroting beslist waaraan het geld wordt besteed. Hij heeft geprobeerd uit te leggen dat er geen verlanglijstje is.

De heer **Kleian** (Heusden Transparant) begrijpt dat het bedrag van € 2,7 miljoen is voor het compenseren van de tekorten in de jeugdzorg. Het bedrag dat overblijft gaat naar de algemene middelen en niet naar de reserve Sociaal Domein, die inmiddels is leeggeplunderd. Waarom wordt het resterende bedrag niet toegevoegd aan de reserve Sociaal Domein? Spreker vraagt waar het verhaal vandaan komt dat € 2,7 miljoen gekoppeld is aan de jeugdzorg en de tekorten voor de jeugdzorg.

Wethouder **Van Steen** licht de systematiek toe en benadrukt dat € 2,7 miljoen bij de algemene middelen worden uitgekeerd vanuit de rijksoverheid. De raad kan bepalen het Sociaal Domein hiermee op te hogen. Voor de toekomst gaat de minister aan de kwaliteit voor de jeugdzorg wel eisen stellen. Dit is de voorwaarde om de middelen beschikbaar te stellen. Als er een plus is op Sociaal Domein, dan is de gemeente vrij om € 2,7 miljoen vrij te besteden. Deze gemeente doet wat nodig is in het Sociale Domein in de reguliere Begroting en daarom gaat het bedrag direct naar de algemene middelen. De **voorzitter** zegt dat de heer Kleian (Heusden Transparant) altijd de

mogelijkheid heeft een amendement hierover in te dienen en constateert dat men het niet eens wordt met elkaar over de uitleg.

Deelname enquêtes

De heer **Kleian** (Heusden Transparant) vraagt zich af of het vaker gebeurt dat mensen worden uitgesloten van deelname aan een enquête, als men niet kan meedoen op de digitale snelweg. Dit signaal ontvangt men vaker. De **voorzitter** vindt het ook niet kunnen dat iemand niet kan deelnemen aan de enquête, want de enquête kan altijd op papier worden toegestuurd of telefonisch worden afgenomen. Zij zal nagaan waar dit is misgegaan, want zij heeft dit signaal nooit eerder ontvangen. Men vindt het fijn dat er alternatieven worden aangeboden. Er kan altijd een fout worden gemaakt, maar deze wordt dan wel gerepareerd. De heer **Kleian** (Heusden Transparant) wilde geen oordeel vellen over de organisatie.

Motie van DMP Heusden, de VVD, Heusden één en Gemeentebelangen over de IBOR

De heer **Kleian** (Heusden Transparant) vindt ook hier dat men niet over het eigen graf heen moet regeren en dit onderwerp bij de Voorjaarsnota aan de orde kan worden gebracht. Daarom kan men deze motie niet steunen.

Motie van wantrouwen door Heusden Transparant over wethouder Van der Poel

De heer **Kleian** (Heusden Transparant) heeft een vraag gesteld over hoe het college denkt dat het geschade vertrouwen kan worden hersteld, maar daarop is geen reactie gegeven. Daarom zal men een motie van wantrouwen indienen, omdat toezeggingen pas laat of niet gestand worden gedaan door wethouder Van der Poel. De heer **Kleian** leest de motie voor. De **voorzitter** constateert dat niemand een schorsing wenst.

De heer **Lommers** (VVD) kan zich niet herkennen in het geschetste beeld over de wethouder en vindt dat er geen aanleiding is om hierop in te gaan. Daarom zal men deze motie niet steunen.

De heer **Van Esch** (DMP Heusden) herkent zich niet in het verhaal en kan de motie van wantrouwen niet steunen. De GOL is een moeilijk dossier. Men baalt allemaal dat de Raad van State dit lang laat liggen. De heer Meesters is deskundig op dit onderwerp en heeft deze zaak uitgepluisd en ook de modellen zijn nagevraagd.

De heer **Musters** (Gemeentebelangen, mede namens Lijst van Os) steunt de opmerkingen van de vorige spreker en kan zich niet vinden in de woorden en strekking van de motie en zal deze daarom niet steunen.

Mevrouw **Van den Dungen** (Heusden één) distantieert zich van alle opmerkingen van Heusden Transparant vanavond en kan zich niet vinden in de motie van wantrouwen. De GOL is een moeilijk dossier en de wethouder heeft veel tijd hierin gestoken waarin men 100% vertrouwen heeft.

De heer **Ten Cate** (GroenLinks, mede namens de PvdA) is het niet eens met deze motie. Het proces is niet gelopen als voorzien. Dat is vaker met infrastructuurprojecten. De informatievoorziening had wellicht beter gekund. De motie van wantrouwen gaat veel te ver.

De heer **Gorter** (D66) sluit zich aan bij de woorden van GroenLinks/PvdA.

De heer **Van Aart** (CDA) zegt dat de motie over meerdere onderdelen gaat. Men heeft ook een afwijkende mening over de GOL. Een aantal zaken kan beter, maar men kan niet meegaan met de motie van wantrouwen.

Burgemeester **Van Hees** voelde een prikkeling bij de stellingname van Heusden Transparant over het steeds minder grote vertrouwen van inwoners in de overheid. De raad heeft continu de stappen genomen met de kennis die er lag. Sommige zaken lopen anders dan gewenst. De portefeuillehouder kan niet hierop worden aangewezen. Ook is aangegeven dat men onjuist is geïnformeerd en dat Buurt Bestuurt voor het karretje is gespannen. De relatie tussen Buurt Bestuurt en het college is goed. Met deze motie van wantrouwen wordt aangegeven dat de meerderheid van de bewoners het wantrouwen uitspreekt. Er loopt een zaak bij de Raad van State waarbij de inwoners met passie hun recht proberen te halen en dat mag. De wethouder probeert hierbij zo neutraal mogelijk iedereen van informatie te voorzien. Vanuit het college wordt de motie van wantrouwen ontraden, omdat het niet klopt dat de wethouder de raad bewust niet goed informeert.

De **voorzitter** brengt het gewijzigde amendement in stemming van het CDA, Heusden Transparant en GroenLinks en D66 over het onderhoudsniveau Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte. Het amendement wordt verworpen met 17 stemmen tegen en 8 stemmen voor van GroenLinks, D66, Heusden Transparant en het CDA.

Toezegging van:

- wethouder **Blankers** om de wijziging over de toeristenbelasting mee te nemen en zal niet geïndexeerd worden doorgevoerd.

- wethouder Van de Poel over toevoegen Duurzaamheidsjaarkalender aan Duurzaamheidsagenda.

De **voorzitter** concludeert dat wordt besloten conform het voorstel van burgemeester en wethouders met uitzondering van Heusden Transparant.
Vervolgens brengt zij de moties in stemming.

De motie van DMP Heusden, de VVD, Heusden één en Gemeentebelangen over “ Integraal Beheer Openbare Ruimte” is aangenomen met 19 stemmen voor en 6 stemmen tegen van Heusden Transparant en het CDA.

De motie van GroenLinks, het CDA, Heusden Transparant over “Meer muziek in de klas” is verworpen met 17 stemmen tegen en 8 stemmen voor van het CDA, Heusden Transparant, D66 en GroenLinks.

De motie van D66 over “de babyboom” is verworpen met 15 stemmen tegen en 10 stemmen voor van Heusden één, D66, Heusden Transparant, het CDA en GroenLinks.

De motie van GroenLinks, het CDA, Heusden Transparant en D66 over “2030 Duurzaamheidsjaarkalender” is ingetrokken.

Motie van wantrouwen door Heusden Transparant

Mevrouw **Van den Dungen** (Heusden één) vraagt een hoofdelijke stemming.

Mevrouw **Van Gessel** (CDA) CDA stemt tegen de motie, maar kan zich wel vinden in het punt over de GOL.

De **voorzitter** concludeert dat de motie van wantrouwen is verworpen met 4 stemmen voor van Heusden Transparant en 21 stemmen tegen.

8. Bestemmingsplan Kooiweg 1a Drunen

De **voorzitter** concludeert dat unaniem wordt besloten conform het voorstel van burgemeester en wethouders.

9. Wijziging begrotingen en gemeenschappelijke regelingen GGD

De **voorzitter** concludeert dat unaniem wordt besloten conform het voorstel van burgemeester en wethouders.

10. Benoeming fractieondersteuners november 2021

De **voorzitter** concludeert dat unaniem wordt besloten conform het voorstel van het Presidium.

11. Rondvraag

De **voorzitter** concludeert dat er geen verdere vragen zijn.

12. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 22.00 uur en dankt de aanwezigen voor hun inbreng.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de gemeente Heusden van 21 december 2021,

de griffier,

de voorzitter

drs. F.E.H.M. Backerra

drs. W. van Hees